

15.	P	Žalostna Mati Božja	Otoče	17.30	†† Ivana in starše Demšar
16.	T	Kornelij in Ciprijan, muč.	Kamna Gorica	17.30	†† Anico in Valentina Šparovec
17.	S	Robert Belarmin, škof	Koroška Bela	9.00	dekanijska konferenca, po namenu
18.	Č	Jožef Kupertinski	Dobrava	17.30	† Roberta Ermana, 30. dan
19.	P	Januarij, škof <i>VABLJENI!</i>	Kamna Gorica Lesce	17.30 20.00	† Franca Eržena KONCERT LUKA DEBEVCA
20.	S	<i>VABLJENI!</i> Korejski mučenci	Stična K.Gorica Dobrava	11.00 15.00 17.00	STIČNA MLADIH (do 20.30) pogrebna maša † Marije Iskra za farane
21.	N	NEDELJA SVETNIŠKIH KANDIDATOV	Kamna Gorica Planina	8.00 15.00	† Mileno Bajželj osrednje praznovanje tam
22.	P	Mavricij, muč.	Otoče	17.30	†† Grabljevec in Potisek
23.	T	Pij iz Pietrelcine	Kamna Gorica	17.30	za zdravje
24.	S	Anton Martin Slomšek, škof	Kamna Gorica	17.30	†† Jožico in Jožeta Očko
25.	Č	Sergej, menih	Dobrava	17.30	po namenu
26.	P	Kozma in damijan, mučenca	Kamna Gorica	17.30	† Jaka Eržena, obl.
27.	S	Vincencij Pavelski, red. <i>VABLJENI!</i>	Dobrava Kulturni dom	15.00	†† župnika Jakoba Aljaža in njegovo mamo, potem kulturni program v kulturnem domu
28.	N	SLOMŠKOVA NEDELJA	Kamna Gorica	8.00	za farane osrednje praznovanje v Celju

Dnevi, ki so pred nami, nas bodo spodbujali k pogumnem spoprijemanju z življenjem. Zgled nam bodo dajali: nadškof Stane Zore, ki pride na dekanijsko konferenco; Luka Debevc Mayer, argentinski operni pevec, ki nam bo prepeval v Lescah; Stična mladih bo tradicionalno zbrala mlade iz vse Slovenije (lani se jih je zbralo čez 5000); nedelja svetniških kandidatov nas bo na Planini pri Rakeku spodbujala k odločitvi za svetost; bl. Anton M. Slomšek in sv. Vincencij Pavelski (pred 400 leti) sta jo že dosegla. Jakob Aljaž, ki je bil 9 let za župnika na Srednji Dobravi (tam pa je pokopana tudi njegova mama), nam predstavlja pogum duhovnika, skladatelja in gornika, pa tudi zavednega Slovenca...

In prosim vas, da s podpisom podprete zahtevo za razpis referenduma!

ŽUPNIJSKI LIST

ŽUPNIJE

KAMNA GORICA

Letnik 3. Št. 20. (od 14. 9. do 28. 9. 2025)

KOMISIJA PRAVIČNOST IN MIR VABI K ODDAJI PODPISA ZA RAZPIS REFERENDUMA O POMOČI PRI PROSTOVOLJNEM KONČANJU ŽIVLJENJA

Komisija Pravičnost in mir pri Slovenski škofovski konferenci podpira zahtevo za razpis zakonodajnega referenduma o Zakonu o pomoči pri prostovoljnem končanju življenja.

Omenjeni zakon nasprotuje temeljni civilizacijski vrednoti spoštovanja vsakega človeškega življenja. Bolni in umirajoči so še posebej ranljivi in krhki, zato potrebujejo posebno skrb in spremljanje. Kristjani verujemo, da je vsako človeško življenje Božji dar, zato smo zavezani k varovanju življenja od spočetja do naravne smrti.

Katoliške vernike in vse državljane spodbujamo, da se zavzamejo za spoštovanje vsakega življenja in podprejo zahtevo za razpis zakonodajnega referenduma o tem zakonu.

Svojo podporo lahko izrazijo do nedelje, 5. oktobra 2025, na upravnih enotah ali z elektronskim podpisom.

msg. dr. Andrej Saje, Predsednik KPM

Izdala župnija Kamna Gorica. Odgovarja: Marko Avsenik, žup. upravitelj. Telefon: 041 614 964, el. naslov: marko.avszenik@rkc.si.

SPOMIN NA ŽUPNIKA JAKOBA ALJAŽA

Jakob Aljaž se je rodil 6. julija 1845 na Zavrhu pod Šmarno goro. Bil je šesti od desetih otrok v družini (po domače "pri Bačniku"). Ljudsko šolo je obiskoval v Smledniku (1853–55). Po prigovarjanju vplivnega materinega sorodnika, stolnega kanonika Jurija Zavašnika, ki je spoznal njegovo nadarjenost, se je 1855 vpisal v glavno šolo z učiteljiščem ali normalko v Ljubljani. Šolanje na njej je zaključil 1858 in se potem vpisal v tamkajšnjo klasično gimnazijo. Končal jo je 1866; Na Dunaju je 1866–67 študiral klasične jezike (latinski, grški in staroslovanski), potem se je odločil za duhovniški poklic. V ljubljansko bogoslovje je vstopil

1867 in bil posvečen 1871. Kot kaplan je od 1871 služboval v Trziču (bil je tudi katehet), **kot župnik pa od 1880 na Srednji Dobravi in od 1889 do smrti na Dovjem**. 1889–91 je bil šolski nadzornik za radovljiški okraj; ob tem je močno podpiral poučevanje petja. Od 1895 je bil častni član združenja čeških visokogornikov, od 1896 Slovenskega planinskega društva, od 1921 pa tudi glasbenega društva Ljubljana. Sodelovanje s Hrvaškim planinskim društvom dokazuje priznanje, ki ga je prejel po 1. svetovni vojni (1924). Glasbeni matici se je zaradi političnih delitev, ki so močno zaznamovale tudi kulturo, formalno pridružil razmeroma pozno, šele 1909, čeprav je z njo sodeloval že prej. Za nesebično glasbeno, planinsko in poklicno delovanje je v času Avstro-Ogrske prejel zlati križec (1912) in križec za civilne zasluge (1918); srbsko-hrvaško-slovenska kraljevina pa mu je namenila visoka odlikovanja za državljanske zasluge, tj. red sv. Save IV. (1923) in III. stopnje (1926).

V javnem življenju je bil Aljaž zagovornik narodne sloge. Bil je zelo naklonjen Simonu Gregorčiču, katerega delo je visoko cenil in ga po kritiki Antona Mahničča v Dvanajstih večerih štel za krivično zapostavljenega, ter ljubljanskemu županu Ivanu Hribarju. Sprva je bil kritičen do političnega delovanja na izrecno katoliški osnovi; ni se strinjal z ostrim pisanjem časnika Slovenec proti duhovnikoma Tomu Zupanu in Ivanu Žlogarju, ki sta nasprotovala ločevanju duhov med rodoljubi. O tem je pisal celo knezoškofu Jakobu Missii, ki mu je poslanico vrnil, za narodno slovo pa se je potem zavzel tudi pri enem najdejavnejših voditeljev Katoliške narodne stranke Ignaciju Žitniku. Kot eden redkih duhovnikov na Kranjskem se Aljaž ni solidariziral z Antonom Mahniččem. Toda vedno hujše in čedalje bolj surove gonje proti katoliški cerkvi in hierarhiji, ki jih je pod zaščito Ivana Tavčarja v Slovenskem narodu izvajal Miroslav Malovrh, so ga politično pasivizirale; svoje javno delovanje je omejil na poklic, kulturo in planinstvo.

Aljaž se je že zgodaj navdušil za glasbo. V gimnaziji je Aljaž pel v kvartetu (1. tenor), v 8. razredu je že vodil gimnazijski zbor; tedaj je obiskoval skladatelja Gregorja Riharja st. Na Dunaju je pel v zboru slovenskih študentov, ki je nadaljeval tradicijo Slovenskega pevskega društva Davorina Jenka, v Ljubljani pa kot bogoslovec v stolnici,

čitalniškem in semeniškem zboru (tudi pevovodja). V Trziču je učil zbor čevljarskih pomočnikov in pozneje meščanskega, ki je začel peti v slovenskem jeziku; mdr. je vpeljal božično Franza Gruberja Sveta noč, blažena noč (ki jo je tudi prevedel) že pred 1885, ko jo je Anton Foerster objavil v Cerkvenem glasbeniku. Na Srednji Dobravi se je pridružil cecilijanskemu gibanju; sodeloval je pri cecilijanskih shodih v kranjski okolici, se jih udeleževal v Ljubljani, zagovarjal Foersterja pred nasprotniki in šel z njim 1884 na shod v Gorico. Vnet za orgelsko glasbo in sam **orglavec je dal v precejšnji meri na lastne stroške postaviti nove orgle na Srednji Dobravi** (ok. 1882) **in na Dovjem** (1914, dokončane 1916; z 21 registri, avtor načrta za omaro je bil arhitekt Ivan Vumik).

Razširjal je zborovsko petje. Leta 1896 je dobil dovoljenje za natis svojih skladb; Glasbeni matici je zanje plačal 400 goldinarjev. Pri Mohorjevi družbi je potem objavil prvi del Slovenske pesmarice (drugi del je izšel 1900). V njej je zbral najbolj znane zborovske skladbe slovenskih skladateljev. Izdaja je pozitivno vplivala na nastajanje pevskih zborov na podeželju ter bila pomembna zaradi širjenja slovenske umetne pesmi med ljudstvom. Na Dovjem je ob močni spodbudi Antona Foersterja in Mateja Hubada začel tudi komponirati. Kot prvo je objavil skladbo Občutki (za moški zbor, besedilo Lovro Toman), ki ji je potem sledilo še več posvetnih zborov. Trinajst svojih kompozicij je objavil v Slovenski pesmarici. Ustvarjalno se je še bolj razživel po 1904, ko je objavljajl čedalje pogosteje (npr. Mešani in moški zbori – 56 pesmi v 9 zvezkih; 8. in 9. zvezek sestavljajo skladbe na besedila njemu posebej ljubega pesnika Simona Gregorčiča). Cerkvenih kompozicij je objavil malo, precej pa jih je ostalo v rokopisu (kakor tudi nekaj posvetnih). Skladateljski vzor mu je bil Anton Foerster, ki mu je pregledoval skladbe in jih po potrebi popravljajl. Kot skladatelj se uvršča med slovenske romantične ustvarjalce, ki so se najmočneje izrazili v krajših zborovskih skladbah. Številne njegove pesmi so ponarodele, med najznačilnejšimi so Oj, zbogom ti planinski svet, Ujetega ptiča tožba, Na dan (Gregorčičeva besedila) in Triglav (besedilo je prispeval Matija Zemljič), ki je slovenska planinska himna. Posebno zadnji dve kompoziciji sta bili pomembni za slovensko narodno gibanje.

Kot ljubitelj visokogorja se je Aljaž na Dovjem začel še bolj vneto kot prej ukvarjati s planinstvom, ki se je tedaj razvijalo pod pokroviteljstvom nemškega združenja Alpenverein (mdr. je postavljajlo nemške napise, gorski vodniki pa so morali govoriti nemško, tudi če so bili Slovenci). Da bi Slovincem ohranil Triglav, na katerega se je prvič povzpel 1887, je rojake neutrudno navduševal za planinstvo; še posebej pomemben je bil njegov govor O Triglavu in okolici 1896 v Narodnem domu v Ljubljani (Planinski vestnik, 1922, 2–5). Bil je pobudnik številnih planinskih gradenj (večkrat je izdelal načrte ali pri njih sodeloval); najbolj znano je zavetišče Aljažev stolp vrh Triglava (2864 m, triangulacijska točka; Aljaž je za 1 goldinar odkupil zemljišče od občine Dovje in izdelal načrte za stolp, ki ga je nato podaril Slovenskemu planinskemu društvu),... Delal je vedno brezplačno; domače in tuje gornike je nešteto krat prijazno sprejel in pogostil, ponesrečene pa pokopal na Dovjem. V veliki meri je bilo po njegovi zaslugi 1921 na vrhu Triglava že 1500 obiskovalcev (ok. 1860 komaj 1 ali 2). V Planinskih spominih je opisal lepoto Vrat in Triglavskega pogorja....

(vir. Slovenski biografski leksikon)